

Číslo:

7052/2019

Druh dokumentu

Smernica

Názov dokumentu

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Kódové označenie dokumentu

S 401 023:19

Vydanie

tretie

Výtlačok č.

Oblasť platnosti

všetky útvary Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

Kľúčové slová

oznamovateľ, oznámenie, kvalifikované oznámenie, protispoločenská činnosť, zodpovedná osoba, ochrana oznamovateľa

Účinnosť od

01.10.2019

Garant smernice

Ing. Jarmila Vyrvová Drgonová

Vypracoval

Ing. Jarmila Vyrvová Drgonová

Schválil

Ing. Marta Žiaková, CSc.

V Bratislave dňa 26.09.2019

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Článok 1

Účel smernice

Smernica určuje podrobnosti podľa § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) v podmienkach Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) o:

- a) podávaní oznámení,
- b) preverovaní oznámení a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení,
- c) zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa,
- d) evidovaní oznámení podľa § 11 ods. 1 zákona,
- e) oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia,
- f) spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení.

Článok 2

Oblasť platnosti

Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov úradu. Touto smernicou nie je dotknutá povinnosť oznámenia trestného činu alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona. Oznamovanie protispoločenskej činnosti sa nepovažuje za porušenie zmluvnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť ak ide o povinnosť vyplývajúcu z výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

Článok 3

Všeobecná časť, vymedzenie pojmov

1. Protispoločenskou činnosťou je kriminalita alebo iná protispoločenská činnosť.
2. Kriminalitou je konanie, ktoré je trestným činom.
3. Inou protispoločenskou činnosťou je konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správnym deliktom; za inú protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správnym deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť.
4. Oznamovateľom je fyzická osoba (zamestnanec úradu), ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľa sa považuje aj blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ.
5. Konaním v dobrej viere je konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé; v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, dovtedy, kým sa nepreukáže opak.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

6. Pracovnoprávnym vzťahom sa rozumie pracovný pomer, obdobný pracovný vzťah, štátnozamestnanecký pomer alebo služobný pomer.
7. Oznámením je uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia, funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti.
8. Kvalifikovaným oznámením je oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a.
9. Závažnou protispoločenskou činnosťou je
 - a) trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 Trestného zákona, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b Trestného zákona,
 - b) trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky,
 - c) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
 - d) správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur.
10. Oznámenie, v ktorom nie je uvedené meno, priezvisko a adresa pobytu fyzickej osoby, ktorá ho podáva, sa na účely tejto smernice považuje za anonymné.

Článok 4

Procesy, činnosti, zodpovednosti

4.1 Podávanie oznámení

1. Zodpovednou osobou, ktorá plní úlohy zamestnávateľa v rámci vnútorného systému preverovania oznámení je riaditeľka osobného úradu.
2. Zodpovedná osoba je v oblasti plnenia úloh zamestnávateľa v rámci vnútorného systému preverovania oznámení viazaná len pokynmi predsedu úradu.
3. Oznámenie voči zodpovednej osobe preveruje generálna tajomníčka služobného úradu.
4. Oznámenie možno podať písomne alebo elektronicky.
5. Elektronicky je možné podať oznámenie na e-mailovú adresu: protispol.cinnost@ujd.gov.sk; uvedený spôsob podávania oznámení je prístupný nepretržite.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

6. Oznámenie v písomnej forme môže oznamovateľ doručiť:
 - a) do podateľne úradu poštovým podnikom na adresu: Úrad jadrového dozoru SR, Bajkalská 27, P. O. BOX 24, 820 07 Bratislava,
 - b) do podateľne úradu osobne,
 - c) vložení do schránky určenej na podávanie písomných oznámení; schránky sú umiestnené na pracovisku v Bratislave (2. podlažie) a v Trnave (7. podlažie).
7. V prípade, ak oznamovateľ urobí oznámenie v písomnej forme doručením poštovým podnikom, prípadne doručením do podateľne úradu osobne, vloží ho do obálky s označením „Oznámenie – neotvárať“.
8. Podateľňa zásielku označenú podľa bodu 7 neotvára. V centrálnom denníku eviduje len informáciu o jej doručení (odosielateľ: „Uvedený v Evidencii oznámení“). Zásielku je oprávnená otvoriť iba zodpovedná osoba.
9. V prípade doručenia oznámenia elektronickou formou, alebo do schránky určenej na podávanie písomných oznámení, informáciu o doručení oznámenia zodpovedná osoba bezodkladne doručí na podateľňu k zaregistrovaniu do centrálného denníka.
10. Zodpovedná osoba na preverovanie oznámenia založí spis.

4.2 Preverovanie oznámení a oprávnenia zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná prijať a preveriť každé oznámenie do 90 dní od jeho prijatia; túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 dní s tým, že pri neanonymných oznámeniach zodpovedná osoba predĺženie lehoty písomne oznámi oznamovateľovi s uvedením dôvodov predĺženia. Za preverenie oznámenia sa považuje aj postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov podľa zákona.
2. Zodpovedná osoba je oprávnená nahliadať do všetkých spisov a robiť si z nich odpisy, výpisy a fotokópie s výnimkou spisov obsahujúcich utajované skutočnosti.
3. Ak z obsahu doručeného oznámenia vyplýva, že oznámením podľa tejto smernice je iba časť oznámenia, zodpovedná osoba koná podľa tejto smernice len v tejto časti oznámenia a zvyšnú časť oznámenia bezodkladne postúpi príslušnému organizačnému útvaru na vybavenie. O tejto skutočnosti bezodkladne písomne informuje oznamovateľa.
4. Ak z obsahu doručeného oznámenia vyplýva, že nejde o oznámenie podľa tejto smernice a na jeho vybavenie je príslušný iný orgán verejnej moci, zodpovedná osoba bezodkladne postúpi oznámenie tomuto orgánu. O tejto skutočnosti bezodkladne písomne informuje oznamovateľa.
5. V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení, zodpovedná osoba bezodkladne písomne, príp. elektronicky vyzve oznamovateľa na jeho doplnenie alebo spresnenie s určením lehoty na doplnenie alebo spresnenie údajov.
6. V prípade, ak oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi úradu, zodpovedná osoba bezodkladne oboznámi dotknutého zamestnanca s obsahom oznámenia.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

V primeranej lehote umožní dotknutému zamestnancovi vyjadriť sa k oznámeniu a zároveň mu určí primeranú lehotu na predloženie dokladov, písomností alebo iných relevantných informácií potrebných na preverenie oznámenia.

7. Z preverovania oznámenia je zodpovedná osoba vylúčená v nasledujúcich prípadoch:
 - a) oznámenie smeruje voči zodpovednej osobe alebo
 - b) vzhľadom na skutočnosti uvádzané v oznámení alebo vzhľadom na okolnosti, možno mať pochybnosti o nezaujatosti zodpovednej osoby vzhľadom na vzťah zodpovednej osoby k preverovaným údajom, k oznamovateľovi alebo k iným dotknutým osobám, ktorých sa oznámenie tiež priamo alebo nepriamo dotýka.
8. V prípadoch uvedených v bode 7 plní úlohy zodpovednej osoby v primeranom rozsahu generálna tajomníčka služobného úradu.
9. Pokiaľ sa pri preverovaní oznámenia preukáže dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu trestného činu, zodpovedná osoba je povinná bezodkladne predsedovi úradu predložiť návrh na vyvodenie zodpovednosti a navrhnúť opatrenia s tým súvisiace, vrátane návrhu oznámenia o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin orgánom činným v trestnom konaní.
10. Zamestnanci úradu sú povinní poskytnúť zodpovednej osobe súčinnosť pri preverovaní oznámení.

4.3 Zachovanie mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa

1. Zodpovedná osoba je povinná pri preverovaní neanonymných oznámení zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa a to aj po skončení štátnozamestnaneckého pomeru.
2. K registratúrnym záznamom zo spisu má prístup len zodpovedná osoba.
3. Pri odosielaní výsledku preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, zodpovedná osoba v centrálnom denníku neuvádza pri označení adresáta osobné údaje adresáta, uvedie len označenie „Uvedený v Evidencii oznámení“.
4. Po preverení oznámenia a oznámení výsledku oznamovateľovi, zodpovedná osoba archivuje vybavené registratúrne spisy tri roky.

4.4 Evidovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná najmenej počas troch rokov odo dňa doručenia oznámenia viesť evidenciu oznámení v rozsahu:
 - a) dátum doručenia oznámenia,
 - b) meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
 - c) predmet oznámenia,
 - d) výsledok preverenia oznámenia,
 - e) dátum skončenia preverenia oznámenia.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2. Zodpovedná osoba vedie evidenciu oznámení v písomnej aj v elektronickej forme. Vzor tvorí Prílohu č. 1 tejto smernice.

4.5 Oboznamovanie oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia

1. Zodpovedná osoba vyhotoví písomný záznam o výsledku preverenia.
2. V písomnom zázname zodpovedná osoba zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza oznamovateľ v oznámení. Zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti uvádzanej v oznámení, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.
3. Zodpovedná osoba je povinná písomne oznámiť oznamovateľovi výsledok preverenia oznámenia a opatrenia, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do desiatich dní od preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do desiatich dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa. V prípade elektronického oznámenia výsledok preverenia vo formáte PDF zodpovedná osoba zašle na elektronickú adresu, z ktorej fyzická osoba oznámenie podala.

4.6 Spracúvanie osobných údajov uvedených v oznámení

Zodpovedná osoba je povinná spracúvať osobné údaje uvedené v oznámení v súlade s platnou právnou úpravou /8, 9/.

4.7 Ochrana oznamovateľa

1. Zriaďuje sa Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti ako nezávislý orgán štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, ktorý chráni práva a oprávnené záujmy oznamovateľov pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.
2. Oznamovateľ môže požiadať o poskytnutie ochrany v súlade s § 7 zákona pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom alebo správnym deliktom.
3. Žiadosť o poskytnutie ochrany pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom, môže podať oznamovateľ zároveň s oznámením alebo počas trestného konania; žiadosť sa podáva prokurátorovi písomne alebo ústne do zápisnice. Povinné náležitosti žiadosti sú uvedené v § 3 ods. 2 zákona.
4. Oznamovateľ môže namiesto ochrany podľa § 7 zákona požiadať prokurátora o vydanie písomného potvrdenia o tom, že urobil kvalifikované oznámenie.
5. Žiadosť o poskytnutie ochrany pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je správnym deliktom, môže podať oznamovateľ zároveň s oznámením alebo počas konania o správnom delikte; žiadosť o poskytnutie ochrany sa podáva písomne alebo ústne do

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zápisnice orgánu, ktorý je príslušný na konanie o správnom delikte. Povinné náležitosti žiadosti sú uvedené v § 5 ods. 2 zákona.

6. Oznamovateľ môže namiesto ochrany podľa § 7 zákona požiadať správny orgán o vydanie písomného potvrdenia o tom, že urobil kvalifikované oznámenie.
7. Doručením oznámenia o poskytnutí ochrany zamestnávateľovi sa oznamovateľ stáva chráneným oznamovateľom a zamestnávateľ postupuje v súlade s § 7 zákona.
8. Úrad na ochranu oznamovateľov môže poskytnúť oznamovateľovi, ktorý urobil kvalifikované oznámenie na základe jeho žiadosti o poskytnutie odmeny, odmenu až do výšky 50-násobku minimálnej mzdy. Podmienky na poskytnutie odmeny sú uvedené v § 9 ods. 1 zákona.
9. Žiadosť o poskytnutie odmeny môže podať oznamovateľ Úradu na ochranu oznamovateľov do šiestich mesiacov odo dňa doručenia oznámenia orgánu, ktorý oznamovateľovi oznámil podanie obžaloby, schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu, schválenie zmieru a zastavenie trestného stíhania, podmienené zastavenie trestného stíhania alebo nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o spáchaní správneho deliktu.
10. Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať Úrad na ochranu oznamovateľov do 15 dní odo dňa keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu.

Článok 5

Ciele kvality

1. Oznámenia musia byť preverené a výsledok preverovania oznámený oznamovateľovi v súlade s lehotami uvedenými v zákone a v tejto smernici.
2. Zodpovedná osoba z dôvodu udržiavania odborných predpokladov na plnenie úloh podľa zákona absolvuje minimálne 1-krát za kalendárny rok vzdelávaciu aktivitu, príp. workshop alebo konferenciu zameranú na oblasť plnenia úloh zamestnávateľa v rámci vnútorného systému preverovania oznámení, príp. chráneného oznamovania protiprávneho konania na pracovisku.

Článok 6

Organizačné zabezpečenie

1. Zodpovedná osoba je povinná pravidelne kontrolovať e-mailovú adresu určenú na podávanie oznámení a schránky na podávanie písomných oznámení v priestoroch úradu v Bratislave a v Trnave.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2. Generálna tajomníčka služobného úradu zabezpečí prostredníctvom vnútroúradného systému IBM Notes zverejnenie označenia zodpovednej osoby „riaditeľka osobného úradu“, adresy sídla úradu, spôsobov podávania oznámení, t. j. písomne na adresu sídla úradu, vložení do schránky určenej na podávanie písomných oznámení, elektronicky na e-mailovú adresu zodpovednej osoby protispol.cinnost@ujd.gov.sk.
3. Zodpovedná osoba po uplynutí doby uvedenej v Článku 4 odsek 4.3 bod 4 odovzdá vybavené spisy správe registratúry. Nazerať do spisov, vypožičiavať spisy alebo vydávať výpisy a odpisy je umožnené len zodpovednej osobe.

Článok 7

Súvisiace dokumenty

1. Registratúrny poriadok a registratúrny plán ÚJD SR, S 130 014:19
2. Organizačný poriadok Úradu jadrového dozoru SR, Poriadok 400:001:19
3. Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. Zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
5. Zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov
6. Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
7. Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
8. Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z.
9. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016) v znení Korigenda k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje Smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 127, 23.5.2018).

Článok 8

Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa Smernica S 401:004:18 upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 125/2016 Z. z., registratúrne číslo 1442/2018.

Smernica upravujúca podrobnosti týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľa podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Článok 9

Použité skratky

Trestný zákon - zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov

Článok 10

Prílohy

Príloha č. 1 Evidencia oznámení – vzorový formulár

